

**Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган
муниципаль тур олимпиада биремнәре ачкычы
2023-2024 уку елы, 9 нче сыйныф**

Максимальный балл – 90

1. Озаглавьте рисунок. Составьте 5 вопросительных предложений по рисунку. 6 баллов, по 1 баллу за каждый правильный ответ.

Ачкыч: Бәхетле гаилә. Рәсемдә нинди ел вакыты сурәтләнгән? Гаиләдә ничә кеше? Гаиләдә кемнәр бар? Балаларга ничә яшь? Гаилә кайда ял итә? Бу гаилә бәхетлеме?

2. Укажите ряд, в котором правильно указано число звонких согласных в предложении. 2 балла

Ачкыч: 4) 20

3. В какой группе слова не относятся к самостоятельной части речи.

2 балла.

Ачкыч: 2) иң, аркылы, бәлки, һәм

4. Выберите ряд прилагательных в превосходной степени. 2 балла.

Ачкыч: 3) кап-кара, биктиз, иңбәхетле

5. Найдите деепричастие, соответствующее данному вопросу.

Кайчан җырлаячак? 2 балла.

Ачкыч: 1) кайткач

6. Соотнесите фразы так, чтобы получились пословицы. 6 баллов

Ачкыч: 1В, 2А, 3Ә, 4Б, 5Д, 6Г.

7. Составьте предложения с словосочетаниями. 10 баллов, по 2 балла за каждый правильный ответ

Ачкыч: Безне ачык йөзле кешеләр каршы алды. Туры сүзле кешеләрне яратам. Бу китапта тирән фикер бар. Безнең күршедә олы йөрәкле кешеләр яши. Киң күңелле булсаң, дусларың күп булыр.

8. Переведите на татарский язык и запишите в строке после каждого предложения. 16 баллов.

№	Предложения	Баллы за правильный ответ	Баллы
1.	У каждого человека своё представление о счастье.	2	
	Һәр кешенең бәхет турындагы күзаллавы үзенчә.		
2.	Для кого-то – это много денег.	2	
	Кем өчендер - ул күп акча.		
3.	Многие видят счастье в путешествиях и изучении мира.	2	
	Күпләр бәхетне сәяхәтләрдә һәм дөньяны өйрәнүдә күрә.		
4.	Для кого-то счастье – это любимая семья, дети.	2	

	Кемгәдер бәхет - ул яраткан гаилә, балалар.		
5.	Для нас счастье – это хорошие отметки в школе, возможность получить высшее образование и хорошая работа.	2	
	Безнең өчен бәхет - ул мәктәптә яхшы билгеләр, югары белем алу мөмкинлегенә һәм яхшы эш.		
6	Счастье — это не деньги и не богатство.	2	
	Бәхет - ул акча да, байлык та түгел.		
7.	Счастье — это такое состояние души, когда хочется бегать босиком по лужам, гоняться за бабочками, встречать восход солнца.	2	
	Бәхет ул — күңелнең яланаяк суда йөгерәсе, күбәләкләр куып йөрисе, кояш чыгуын каршы аласы килә торган халәте.		
8.	Хочу, чтобы все окружающие люди тоже были счастливы.	2	
	Әйләнә-тирәдәге барлык кешеләрнең дә бәхетле булуын теләм.		

9. Составьте диалог на татарском языке о счастье из 10 реплик, опираясь на содержание текста 8 задания. 20 баллов, по 2 балла за каждое правильное предложение.

- Дустым, синең бәхетле кешеләрне күргәннең бармы?
- Әйе, күргәнәм бар.
- Син ничек уйлыйсың, бәхет нәрсә ул?
- Һәр кеше бәхетне үзенчә аңлай: кемгәдер - ул күп акча булу, кемгәдер – сәяхәт итү, кемгәдер - ул яраткан гаилә, балалар...
- Укучылар өчен бәхет нәрсә?
- Укучылар бәхете - ул мәктәптә яхшы билгеләр, югары белем алу мөмкинлегенә һәм яхшы эш.
- Акча күп булу бәхетме?
- Бәхет - ул акча да, байлык та түгел
- Дустым, ә син кайчан бәхетле?
- Әйләнә-тирәдәге барлык кешеләр дә бәхетле булса, мин дә бәхетле.

10. Киң күңелле, ачык йөзле, олы йөрәкле кешеләрне син ничек күз алдына китерәсең? Синең әйләнә-тирәдә андый кешеләр бармы? Алар бәхетлеме? Фикерләреңне 12 жөмлөдән торган текст итеп яз. 24 балла, по 2 балла за каждое правильное предложение.